Provincie Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Gemeente Maashorst
Postbus 83
5400 AB UDEN

Onderwerp
Advies m.b.t. aanvraag omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit Zonnepark Voorpeel

Datum
7 augustus 2025
Ons kenmerk
C2359838/6165213
Uw kenmerk
-
Contactpersoon
L.C. [redacted]
Telefoon
06 [redacted]
Email
[redacted]@brabant.nl
Bijlage(n)
-

Geacht college,

Op 20 juli 2025 ontvingen wij uw verzoek om advies met betrekking tot de aanvraag voor een omgevingsvergunning buitenplanse omgevingsplanactiviteit 'Zonnepark Voorpeel' (hierna: BOPA).

Uw verzoek is gebaseerd op ons besluit van 7 november 2023 waarmee wij op grond van artikel 16.15a, onder d en artikel 16.16 van de Omgevingswet, artikel 4.25, eerste lid, onder g en artikel 4.37 Omgevingsbesluit een aantal gevallen van provinciaal belang hebben aangewezen, en waarvoor in die gevallen advies aan ons gevraagd moet worden indien een omgevingsvergunning wordt verleend.

Volgens uw adviesverzoek is met deze aanvraag BOPA sprake van een geval waarop de instructieregels zoals opgenomen in:
- Artikel 5.54 (Zonneparken in Landelijk gebied) van de Omgevingsverordening Noord-Brabant;

van toepassing is.

Aan de voorpeel nabij Volkel langs de Zandpeel, de Voorpeel en de voormalige spoorlijn Boxtel – Wessel (Duits lijntje) wil de gemeente een zonnepark toestaan. Het betreft een park ter grootte van 8,78 hectare.

Op 8 juli 2025 heeft GS een besluit genomen op basis van artikel 10.12 lid 4 OV. In het besluit staat dat GS naar aanleiding van het verzoek van de gemeente Maashorst de termijn eenmalig verlengt tot 1 januari 2026 om de regels voor zonneparken in het landelijk gebied die golden op 1 januari 2024 toe te passen bij dit concrete initiatief. Dat besluit hebben wij bij ons advies betrokken.

Basisprincipes Omgevingsverordening

Lagenbenadering (artikel 5.9 Ov)
De lagenbenadering biedt inzicht voor een ontwikkeling in welke effecten een ontwikkeling heeft op de lagen afzonderlijk. Ook wordt bekeken op welke manier negatieve effecten worden voorkomen. De volgende lagen worden onderscheiden: de ondergrond, de netwerklaag en de bovenste laag.

In de motivering behorende bij de BOPA wordt de lagenbenadering mager uitgewerkt. In het kader van de ondergrond wordt niet benoemd wat voor een bodem- en watersysteem er ter plaatse is en welke aardkundige waarden aanwezig zijn. In het kader van de netwerklaag wordt niet ingegaan op bijvoorbeeld het energienetwerk. Wel wordt ingegaan op ecologische verbindingen, maar er wordt niet benoemd aan welke verbindingen een bijdrage wordt geleverd middels deze ontwikkeling. In de motivering bij de bovenste laag wordt gemist welke cultuur- en landschapswaarden aanwezig zijn. De ontwikkeling wordt direct ingevuld in de lagen van de lagenbenadering. Het is daarentegen de bedoeling om de lagen te beschrijven zoals deze aanwezig zijn. Daarna dient een conclusie te worden verbonden waarom deze ontwikkeling daarbinnen passend is. Wij vragen de gemeente dit nader te onderbouwen.

Kwaliteitsverbetering van het landschap (artikel 5.11 Ov)
Een ontwikkeling in Landelijk gebied gaat gepaard met een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit van het gebied. We geven de gemeente de onderstaande punten mee en verzoeken dit te verwerken in de landschappelijke inpassing:

- De landschappelijke inpassing is niet (zichtbaar) gebaseerd op een landschapsanalyse. Hierdoor is niet duidelijk of de voorgestelde maatregelen passend zijn in het gebied en de omgeving. Het aansluitende gedeelte van het NNB (Duits Lijntje) dient hierbij ook meegenomen te worden en het daarbij behorende beheertype.
- Aangezien het een natuurinclusief zonnepark betreft, is het van belang dat de maatregelen aansluiten bij het beheertype van het bovenliggende NNB. Het betreft beheertype L01.02 Houtwal en houtsingel.
- Voor een aanbeveling om de aardkundige waarden te betrekking bij de landschappelijke inpassing verwijzen wij u naar de paragraaf over de aardkundige waarden.
- Doordat de landschapsanalyse ontbreekt is onduidelijk hoe de voorgestelde maatregelen zich verhouden tot de bestaande landschappelijke structuur.
- Aangegeven is dat in het afsprakenkader kwaliteitsverbetering 10% van het perceel landschappelijk moet worden ingepast. In de regionale afspraken is aangegeven dat voor zonneparken sprake is van maatwerk. Dit betekent dat de landschappelijke maatregelen daadwerkelijk bij moeten dragen aan het landschap en zich niet slechts

moeten richten op een maatvoering. Nu lijken de maatregelen zich vooral te richten om de perceelsgrens heen. Bovendien draagt het niet bij aan de landschappelijke kwaliteiten als na 25 jaar de kwaliteitsverbetering verwijderd wordt. In het afsprakenkader is hier uitdrukkelijk aandacht voor gevraagd.

Artikel 5.31 Externe werking NNB
Indien een ontwikkeling nabij het Natuur Netwerk Brabant wordt ontwikkeld, dient te worden bekeken of de ontwikkeling zorgt voor aantasting van het NNB. Hiervoor dient een onderzoek plaats te vinden. Voor zover wij kunnen zien, heeft dit nog niet plaatsgevonden. Wij vragen de gemeente dit onderzoek of deze quickscan uit te voeren.

Aardkundige waarden (artikel 5.43 Ov)
De motivering behorende bij een ontwikkeling laat zien dat de ontwikkeling tevens gericht is op behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de aanwezig aardkundige waarden. Ook dient het plan regels te bevatten die deze waarden beschermen.

Op de Aardkundig waardevolle gebieden kaart staat het volgende aangegeven over de waarden ter plaatse: ''De Peelrand- en Feldbissbreuk zijn unieke voorbeelden van actieve breuken in los 'gesteente', met duidelijk zichtbare wisselwerking met hydrologie en vegetatie (voorkomen wijstgronden). Ook in de rest van het gebied invloed breukwerking in het landschap. Maximaal hoogteverschil is 3 meter.''

De peelrandbreuk loopt volgens de kaart gedeeltelijk door het zonnepark heen. In de motivering wordt niet ingegaan waar deze breuk exact ligt en hoe diep deze breuk ligt. Wij vragen de gemeente om de breuk nader te duiden en in het ontwerp de peelrandbreuk terug te laten komen. Hierdoor wordt er recht aan de locatie gedaan en wordt het verhaal van de locatie vertelt. Dit kan gekoppeld worden aan educatie en recreatie.

Zonneparken in Landelijk gebied (artikel 5.54 Ov, zoals deze gold op 1 januari 2024)
Een ontwikkeling in Landelijk gebied kan voorzien een zonnepark om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie. Voor deze ontwikkelingen gelden voorwaarden.

- Uit onderzoek moet blijken dat de aanleg van het zonnepark noodzakelijk is. Hierbij worden verschillende treden uiteengezet. In eerder overleg met de gemeente hebben we de onderbouwing van de zonneladder besproken met elkaar. Het onderzoeksgedeelte is akkoord bevonden. Daarbij is wel aangegeven dat de gemeente zich ook dient uit te spreken over het feit op wat voor een soort gronden een

zonnepark kan worden toegestaan. Dit hangt samen met de ontwikkelingsrichting van het gebied en de lagenbenadering.
- In het landelijk gebied dient er ook sprake te zijn van meervoudig ruimtegebruik. In de motivering is aangegeven dat het een natuurinclusief zonnepark betreft met oog voor educatie en recreatie. Natuurinclusiviteit kan bijdragen aan specifieke gebiedsdoelen, aan acceptatie van een zonnepark en kan invulling geven aan de voorwaarde voor kwaliteitsverbetering van het landschap maar maakt geen onderdeel uit van de regeling voor Zonneparken in landelijk gebied zoals is opgenomen in de Omgevingsverordening. De voorwaarde van natuurinclusiviteit bij zonneparken komt uit de landelijke subsidieregeling SDE++. Wij vinden het meervoudig ruimtegebruik nog onvoldoende. Indien aansluiting wordt gezocht met de peelrandbreuk, kan dit ook als meervoudig ruimtegebruik worden gezien.
- Wij verzoeken de tijdelijkheid van het zonnepark voor 25 jaar voldoende te borgen in de BOPA. Dit geldt voor het ingaan van de termijn van 25 jaar, maar ook voor de verwijdering van alle opstanden. De juiste borging in de vergunning geldt tevens voor de landschappelijke inpassing.

Advies
De voorliggende aanvraag BOPA is in ieder geval (deels) in strijd met de instructieregels voor het omgevingsplan zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: instructieregels ten aanzien van de in dit advies beschreven onderdeel of onderdelen.
Op basis van artikel 8.0b Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) ontstaat daardoor de grondslag waarop u de aangevraagde BOPA verplicht moet weigeren. Gelet op de overwegingen in ons advies zijn er wellicht mogelijkheden om het beoogde initiatief waarop de aanvraag BOPA zich richt alsnog in overeenstemming te brengen met de instructieregels. Als dat volgens uw (nadere) beoordeling tot de mogelijkheden behoort, adviseren wij u hierover in overleg te treden met de aanvrager.
Mocht ons advies aanleiding geven tot vragen of opmerkingen, dan zijn wij graag bereid tot nader overleg

Toezenden besluit
Wij vinden het belangrijk om op termijn te evalueren hoe de instelling van het adviesrecht heeft gewerkt. Het is daarvoor nodig om te beschikken over de besluiten met betrekking tot omgevingsvergunningen voor de BOPA die als geval zijn aangewezen.

Provincie Noord-Brabant

Om die reden verzoeken wij u het besluit met betrekking tot onderhavige omgevingsvergunning voor de BOPA via het daartoe door ons vastgestelde e-formulier aan ons toe te zenden.

Datum
7 augustus 2025
Ons kenmerk
C2359838/6165213

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

[redacted],
projectleider uitvoering Omgevingswet

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.